

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiunile se primesc după invoială

PARTEA OFICIALĂ

279482

Preagrafoase răspunsuri Regale.

Prezentând cu ocazia sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului și Anului nou, Majestății Sale Regelui nostru, Carol al II-lea, omagiul urărilor noastre, rugând pe Domnul, să reverse, asupra Regelui iubit și scumpului Moștenitor al gloriosului Tron, plinirea cerescului dar, pentru puternică, luminată, cârmuire a Neamului, ridicat tot spre mai multă viață și mărire:

Majestatea Sa, a binevoit preagrațios a ne răspunde prin următoarele telegrame:

Prea Sfinției Sale
Episcopului Iuliu Hossu

Cluj

Toate mulțumirile mele, pentru caldele urări.

Carol

Nr. 9238/1937.

Prezentând cu ocazia Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului, Majestății Sale Regina Maria, omagioase urări, în numele Veneratului Cler și a poporului nostru credincios. rugând pe Mântuitorul Isus, să încununeze cu bucuria darului ceresc, sufletul mare și inima iubitoare a Reginei întregitoare de Neam și întemeietoare de Țară:

Majestatea Sa Regina, a binevoit preagrațios a ne răspunde prin următoarea telegramă:

Episcop Iuliu Hossu,

Cluj

Mulțumesc din suflet, pentru frumoasa urare.

Maria

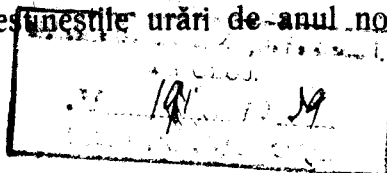
Nr. 9188/1937

Prea Sfinției Sale
Episcopului Iuliu Hossu

Cluj

Vă mulțumesc pentru creștinestele urări de anul nou.

Nr. 83/1938.

Carol

Din prilejul Anului Nou, am primit dela Excelența Sa Domnul Ministru al Cultelor și Artelor, următoarea adresă, cu luminate bune urări, pentru cărarea noului an:

Prea Sfințite Părinte,

Luând conducerea Ministerului Cultelor și Artelor, primul meu gând se îndreaptă în chip firesc către căpeteniile bisericilor creștine ale Țării noastre. *Majestatea Sa Regele* ne-a încredințat frâiele guvernării pentru a realiza o operă de consolidare morală și de înălțare sufletească a Țării și a Națiunii. Deviza noastră: „*Hristos, Rege, Națiune*“ ne-a fost indicată ca temei de guvernare prin însuș cuvântul rostit de *Maiestatea Sa* cu prilejul depunerii jurământului și Noi, încălziiți de acest înălțător indemn regal, ne adresăm cu sufletul vibrând de această îmbărbătare către toți cei cu importante rosturi de îndrumare și de răspundere în viața spirituală a milioanele de suflete creștine din cuprinsul României.

Vom activa cu toată energia în spiritul programului național-creștin.

Vrem, ca la baza Statului român să fie așezat principiul spiritual al Creștinismului.

Vrem ca Biserica Națională să fie considerată ca suprema reprezentantă a forței generatoare de viață morală.

Vrem să impunem spiritului public ordinea morală întemeiată pe doctrina Evangheliei lui Hristos.

Vrem să reintegrăm Biserica noastră în permanenta ei misiune creatoare și purificatoare.

Vrem o preoțime luptătoare încadrată ca *factor esențial* în organizațiunea de Stat conform tradiției românești și cerințelor etice ale unei temeinice așezări naționale.

Creștinismul face parte organică din sufletul poporului românesc, care va primi deci cu inima deschisă și cu dreaptă înțelegere năzuințele, pentru realizarea programului nostru, chemate a contribui să întărească credința în inimi și să consolideze Biserica noastră națională, care este temelia vieții spirituale a României.

Vom avea în acelaș timp neîntreruptă sollicitudine pentru toate celelalte biserici creștine, pentru ca împreună să ne apropiem de idealul regenerării morale a tuturor fiilor, credincioși în Hristos, ai scumpei noastre Țări. Le cerem însă tuturor, ca o condiție sine qua non a oricărei colaborări, identificarea deplină cu idealurile sfinte și permanente ale României. Această identificare nu trebuie să fie o simplă supunere pasivă, ci o convingere vie, care să se manifesteze prin fapte, pentru că, după cuvântul Scripturii, credința fără fapte moartă este.

În speranța, că pentru opera la a cărei realizare am fost chemați prin încrederea *Majestății Sale, Regelui Carol II* vom avea întregul sprijin devotat al I. P. S. Voastre, rog pe bunul Dumnezeu să vă hărăzească an nou fericit, plin de îmbelșugate roade duhovnicești. Binevoii a împărtăși aceste urări de Anul Nou tuturor slujitorilor și credincioșilor sf. biserici de sub oblăduirca P. Sf. Voastre.

Izbândă!

Ministrul Cultelor și Artelor
Prof. I. LUPAȘ

31 Decembrie 1937.

Slujirea indefectibilă a veșnicilor principii, de viață dătătoare, ale *Mântuitorului Isus*, fiind rațiunea noastră de a fi, în lume și în sînul neamului, am trimis Excelenței Sale următorul răspuns de mulțumită:

Excelență,

Cuvântul luminat, împărtășit nouă cu prețuita adresă nr. 37024 din 31 Decembrie 1937, a Excelenței Voastre, l-am primit cu multă mângăere.

Intemeierea vieții neamului și a vieții de stat pe veșnicile principii ale creștinismului, este a clădi pe piatră nesdruncinată, pentru înfruntarea valurilor veacurilor.

În slujba acestor principii și ca biserică națională, care s'a identificat deplin, în tot trecutul său, cu interesele supreme de viață ale neamului, a slujit și a luptat cu tot sufletul său, pentru realizarea idealului sacru, purtat în sufletul neamului nostru în cursul veacurilor grele, din partea noastră. Veți avea Excelență, întregul și neprecupețitul nostru sprijin, pentru *Hristos, Rege și Națiune*.

Dorim, din tot sufletul, să realizați deplin hotărârea luată, pentru consolidarea morală și înălțarea sufletească a neamului.

Noi rămânem credincioși pe cărarea trecutului, închinând întreagă puterea sufletului nostru și întreagă lucrarea noastră, de întemeiere a sufletelor pe credință, pentru mărirea lui Dumnezeu și înălțarea neamului, din care suntem fericiți a face parte.

Idealurile sfinte și permanente ale României au fost și rămân idealurile sufletului nostru.

Mulțumindu-Vă călduros pentru bunele urări, pe cari nu vom lipsi a le împărtăși Veneratului Cler și iubitului popor credincios, folosesc, cu drag, acest prilej, de a Vă face, Excelență, din partea noastră, cele mai bune urări de realizare deplină a luminatei hotărâri.

Izbândă deplină.

Primiți, Excelență, expresiunea sentimentelor mele de înaltă cinste.

Cluj, la 3 Ianuarie 1938,

ss. Dr. Iuliu Hossu
episcop de Cluj-Gherla.

Veneratul Cler este invitat a împărtăși iubiților fii credincioși, acest schimb de bune urări pentru noul an.

Rog pe Atotputernicul și Preamilostivul Dumnezeu, să-l facă rodnic, din prisosință, în fapte bune, creștinești, plin de sănătate și de luminată viață.

Cluj, la 3 Ianuarie 1938.

Episcop Iuliu.

Numiri.

Onoratul *Vasile Rusu* administrator parohial, la parohia Ilva Mică, vicariatul Rodnei, este numit de paroh la aceeași parohie.

Din șed. cons. la 21 Dec. 1937.

Nr. 9017.

Pentru orientare, publicăm decizia On. Tribunal Sălaj, privitor la impunerea stolarelor.

„România. Tribunalul Sălaj, secția I-a. Dos. No. 6799/1936. Sentința civilă No. 450. Sentința publicată dela 15 Septembrie 1937. Președinte D-l Traian Dolinschi judecător, Asesor D-l Dr. George Culic, jude supleant. Grefier D-l Antoniu Benedek aj. Grefier.

Venind spre judecare recursul în casare introdus de contribuabilul Emil Pereni preot din Valea lui Mihai în contra deciziei No. 502/1936 dată la 24 Octombrie 1936 de Comisiunea de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe a jud. Sălaj.

La apelul nominal s'au prezentat: recurentul prin advoc. V. Chirvai și reprez. Admin. fin. de const. V. Albu. Procedura completă.

Tribunalul, asupra cursului de față. Având în vedere, că din actele dosarului se constată următoarele: Prin procesul-verbal de impunere Nr. 14 dresat la 25 Aprilie 1935 de controlul fiscal. A. Kis, contribuabilul E. Pereni, în calitate de preot greco-catolic în Valea-lui-Mihai, a fost impus după venitul anual de 4000 lei din stolar la impozit profesional. Contribuabilul a cerut ștergerea impozitului ca ilegal, care cerere, a fost respinsă de administrația de const. Zălau. Hotărârea administrației a atacat-o cu apel susținând că nu poate fi impus conform art. 48 L. C. D., însă comisiunea de apel prin deciziunea atăcată azi cu recurs a respins apelul ca nefondat, motivând că potrivit art. 48 L. C. D. și § 156 Instruct. veniturilor realizate din profesiunile libere sunt a

se impune cu cota de 5% și prin art. 50, alin 5, L. C. D. și § 161 Indust. sunt impuși și acei profesioniști cari primesc salarii dela Stat, ori veniturile preoților din stolar sunt venituri profesionale impozabile.

Având în vedere, că prin recursul său contribuabilul a cerut casarea deciziei Comisiunii de Apel de evocarea fondului și scăderea impozitului profesional, iar Fiscul a cerut respingerea recursului ca nefondat, că drept motiv de casare se invocă violarea art. 48 L. C. D. și exces de putere susținându-se că veniturile stolare ale preoților nu rezultă din exercitarea vreunei profesiuni libere sau angajament de serviciu cu caracter ocazional, ci sunt o complectare a salariului de preot, deci nu intră în prevederile art. 48 L. C. D.

Considerând că art. 48, alin. 1, L. C. D. impune veniturile nete realizate din exercitarea profesiunilor libere cu 5%, iar alin. 2 impune orice venituri neimpozabile la alt impozit elementar rezultate din ocupațiuni necomerciale, din exploatațiuni lucrative exercitate în mod obișnuit sau ocazional, sau orice alt venit întâmplător dispunând prin alin. 3. că pentru asemenea venituri ocazionale din afaceri izolate cota de impunere va fi aceea prevăzută la impozitul elementar respectiv pentru afaceri de aceeași natură.

Considerând că este un obicei creștinesc că familia interesată să plătească preotului, care oficiază conform obligațiunei sale, botezul, nunta sau înmormântărea, oarecare sumă de bani, în mod absolut benevol și fără achitarea căreie totuși preotul este dator să îndeplinească oficiul său, cari venituri ale preotului se numesc venituri stolare.

Că întru cât funcțiunea de preot nu este o profesiune liberă, nici veniturile stolare nu cad sub impunerea prev. de art. 48, alin. 1. L. C. D.

Considerând că funcțiunea de preot nu poate fi privită nici ca o ocupație sau exploatare locativă, ca atare ve-

niturile stolare nu cad în aceste prevederi ale art. 48 alin. 2, L. C. D., că pot fi considerate cel mult ca venituri întâmplătoare cari potrivit art. 51 alin. b) L. C. D. se impun dela caz la caz, însă nu anual.

Astfel fiind, cu drept cuvânt, contribuabilul a făcut cerere de scăderea impunerii raportate pe anul 1936/1937 (altă cale de anulare a impunerii nefiindu-i dată) și întrucât instanța de apel i-a respins apelul îndreptat pentru admiterea scăderii a violat art. 48 L. C. D. și ca urmare recursul de față devine fondat hotărârea de apel este a se casa și prin evocarea fondului, apelul este a se admite anulându-se impunerea.

Pentru aceste motive redactate de D-1 jude T. Dolinski. In numele legii Hotărește;

Admite recursul înaintat de Emil Péreni, casează Deciziunea No. 502-1936 a Comisiunii de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe a jud. Sălaj, admite apelul contribuabilului Emil Pereni și anulează impunerea acestuia pe venitul profesional pe anul 1936/1937. Dată și pronunțată în ședința publică dela 15 Septemvrie 1937. Președinte (ss) T. Dolinski. Asesor (ss) Dr. G. Culic. Grefier (ss) A. Benedek. Pentru conformitate: grefier (ss) Indiscifrabil. L. S.“

Nr. 8972.

Concurs la parohii.

Se publică concurs pe data de 20 Ianuarie a. c. la parohia *Sântioana* (vicariatul Gherlei).

Cluj, la 5 Ianuarie 1938.

Doritorii de-a dobândi acest beneficiu parohial, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente.

1. Absolutorul teologic.
2. Ateslat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1936/37, în caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehezați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Evidența Forurilor Matrimoniale Delegate de I-a instanță.

Pentru a avea evidență de numele celor numiți președinți, asesori ordinari, asesori supleanți, defensori matrimoniali și notari ai Forurilor Matrimoniale I delegate din districtele protopopești, și întrucât aceștia au depus jurământul obligatoriu, titularii Oficiilor vicariale și protopopești, vor binevoi a comunica numele respectivilor și Nrul oficial de numire consistorială, cu data când li s'a luat jurământul după formularele oficiale I—IV, aci mai jos anexate, înaintându-se și formularele respective, semnate de toți cei obligați la aceasta.

Cluj, la 28 Decemvrie 1937.

I.

Formular de jurământ pentru președintele Tribunalului Matrimonial.

Eu _____ jur pe unul Dumnezeu adevărat: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, Sfânta Treime, Sfânta Maică Preacurată, Sf. Apostoli și toți Sfinții și aleșii lui Dumnezeu, că eu, ca președinte la Tribunalul Matrimonial, precum în ședințele publice, așa și în consfătuirile particulare, înlăturând toată dragostea, favoarea, odiul, daniile, temerea sau frica, opiniunea mea și votul meu, îl voi da precum voiește Dumnezeu, dreptatea, legile și canoanele, și de nu voi fi împiedecat prin ceva cauză cuviincioasă la ședințele Veneratului Tribunal Matrimonial, totdeauna mă voi înfățișa, actele cu mine comunicate dela Veneratul Tribunal Matrimonial și din arhiva diecezană mie încredințate, le voi trata cu credință, dreptate și sârguință, iar secretele, strict, le voi observa.

Că toate acestea le voi împlini, jur: așa să-mi ajute Dumnezeu, Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie. Amin.

În fața noastră: Preș. Tribun.
Matrimonial.

1)
2)

II.

**Formular de jurământ pentru
Defensorul Matrimonial.**

Eu.....jur pe unul Dumnezeu adevărat: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, Sfânta Treime, Sfânta Maică Precurată, Sf. Apostoli și toți Sfinții și Aleșii lui Dumnezeu, că eu, ca Defensor al Tribunalului Matrimonial, precum în ședințele publice, așa și în consfăturile particulare, înlăturând toată dragostea, favoarea, odiul, daniile, temerea sau frica, îmi voi împlini oficiul conștiincios și cu diligența cuvenită, apărând cu toate puterile legătura matrimonială, precum voiește Dumnezeu, dreptatea și sacrele canoane, voi fi cu ascultare cuviincioasă față de președintele Forului Matrimonial, și de nu voi fi împiedecat prin ceva cauză cuviincioasă la ședințele Veneratului Tribunal Matrimonial totdeauna mă voi prezenta, actele cu mine comunicate dela Veneratul Tribunal Matrimonial și din arhiva diecezană mie încredințate, le voi trata cu credință, dreptate și sârguință, iar secretele, strict, le voi observa.

Că toate acestea le voi împlini, jur: Așa să-mi ajute Dumnezeu, Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie. Amin.

În prezența mea:

Președintele Forului Matr.

Ca martori: Defensor Matr.

- 1)
- 2)

III.

**Formular de jurământ pentru
Asesorul Forului Matrimonial.**

(Acest jurământ îl depun și Asesorii suplenți ai Forurilor, deodată cu cei ordinari).

Eu.....jur pe unul Dumnezeu adevărat: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, Sfânta Treime, Sfânta Maică Precurată, Sf. Apostoli și toți Sfinții și aleșii lui Dumnezeu, că eu, în calitate de asesor la Trib. Matrimonial, precum în ședințele publice, așa în consfăturile particulare, înlăturând toată favoarea, odiul, daniile, temerea sau frica, opiniunea mea și votul meu îl voi da precum voiește Dumnezeu, drepta-

tea, legile și canoanele, iară președintelui Forului Matrimonial îi voi fi cu ascultarea cuviincioasă, și de nu voi fi împiedecat prin ceva cauză cuviincioasă la ședințele Veneratului Tribunal Matrimonial totdeauna mă voi înfățișa, actele cu mine comunicate dela Veneratul Tribunal Matrimonial și din arhiva diecezană mie încredințate, le voi trata cu credință, dreptate și sârguință, — iar secretele strict le voi observa.

Că toate acestea le voi împlini, jur: Așa să-mi ajute Dumnezeu, Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie. Amin.

În prezența mea:

Președintele Forului Matr.

Ca martori: Asesor Matr.

- 1)
- 2)

IV.

**Formular de jurământ pentru
Notarul (Secretarul Forului) Matr.**

Eu.....jur pe unul Dumnezeu adevărat: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, Sfânta Treime, Sfânta Maică Precurată, Sf. Apostoli, toți Sfinții și Aleșii lui Dumnezeu, că eu, în calitate de notar (secretar) la Veneratul Tribunal Matrimonial, precum în sesiunile publice, așa și în consfăturile particulare, înlăturând toată dragostea, favoarea, odiul, daniile, temerea și frica, opiniunea mea o voi da după cum voiește Dumnezeu, dreptatea, legile și canoanele, iar președintelui Forului Matrimonial cum și Excelenței Sale Domnului Episcop și vicarului episcopal după lege constituiți, voi fi cu supunere și ascultarea cuviincioasă, actele mie încredințate din arhiva diecezană și dela Veneratul Tribunal Matrimonial le voi păzi și trata cu credință, dreptate și sârguință, iar secretele strict le voi păstra.

Că toate acestea le voi ține jur: Așa să-mi ajute Dumnezeu, Sfânta Cruce și Sfânta Evanghelie. Amin.

În fața mea:

Președintele forului matrimonial.

Ca martori: Notarul Forului
Matrimonial.

- 1)
- 2)

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

PARTEA NEOFICIALA.**Discursurile**

Cl. d. Dr. Gr. Strîmbu decanul Academiei teologice și clericului Gh. Mureșan preș. societății »A. Șincai«, rostite cu prilejul jubileii Înalt Prea Sfinției Sale.

Excelența Voastră,

Înalt Preasfințite Părinte!

Profesorii, superiorii și alumnii acestei instituții de educație și formare preotească, suntem fericiți a Vă avea astăzi în mijlocul nostru, și a ne putea împărtăși în sentimentele de bucurie, mângâiere și fericire, cari în mod justificat cuprind astăzi inima mare a Excelenței Voastre, privind peste o bogată activitate arhierască de 20 ani, depusă cu atâta zel și abnegațiune în slujba bisericii Domnului, în slujba țării și a neamului, care are fericirea se Vă aibă.

Suntem fericiți și pentru că în aceasta măreață sarbătoare a Excelenței Voastre, putem să dăm și noi expresiune bucuriei, iubirii, recunoștinței și alipirii, ce ne cuprind puternic inima față de distinsa persoană a Excelenței Voastre, Părintele nostru iubit.

Facem aceasta modestă serbare, fiindcă sărbătoarea părintelui este și trebuie să fie și sărbătoarea fiilor lui.

Și cum să nu sărbătorim și să nu ne bucurăm, când aceasta bucurie a noastră, este așa de îndreptățită; și o privire numai sumară, peste bogata activitate a Excelenței Voastre ni-o dovedește aceasta pe deplin. Zic privire sumară, deoarece este cu neputință și nu este nici locul și timpul, ca în câteva cuvinte, prin cari voim să ne exprimăm dragostea și alipirea față de Excelența Voastră, să se însire și espună fericitele înfăptuiri, săvârșite prin o muncă titanică și neprecupețită, de 20 de ani.

Cine ar putea să descrie, sufletul de conducător înțelept, călăuzit în toate actele sale, de adevărul, că oamenii nu sunt lucruri anorganice, ci

sunt celule vii, și prin urmare trebuie tratați cu bunătate și înțelegere, ca să poată trăi și să poată activa.

Cine poate descrie zelul de apostol, manifestat în neobositele vizite canonice și sfințiri de biserici; cine, roadele minunate, ce se produceau prin acestea; cine, regenerarea morală a satelor noastre, împlinindu-se cu adevărat aceea, ce spune legenda despre Confuce, că în urmele picioarelor lui creșteau flori; în urmele picioarelor Excelenței Voastre se veșteziau buruienile patimilor, și creșteau florile virtuților. Iată ce mi-au spus mai mulți țărani, dintr'o parohie a noastră, cari au avut fericirea să vă aibă în mijlocul lor o jumătate de zi: Domnule profesor — Imi spuneau ei — a venit arhangelul cu sabia de foc, și a alungat dintre noi toate uneltirile diavolului, a încetat ura și pisma, ne iubim și ajutăm unii pe alții, nu mai umblăm la crâșmă, dar umblăm cât mai des la biserică. Binecuvântate cu adevărat picioarele acelora, cari binevestesc; binecuvântate cu adevărat picioarele Excelenței Voastre.

Cine ar mai putea descrie apoi, dragostea și solicitudinea simțită și manifestată totdeauna față de învățământul teologic. față de academia și seminarul nostru, ridicându-ne acest local, și dându-ne posibilitatea, ca profesori și alumnii în împrejurări așa de prielnice să muncim întru formarea clerului tânăr... Minunată clădire; care veacuri dearândul va vesti puternic marinositatea și inima largă a generosului ei întemeietor.

Cine ar putea descrie în fine, inima căldă de părinte iubitor și înțele-

gător, care, a simțit durerea acolo unde ardea mai tare, unde suferința era mai mare: durerea bietelor văduve de preot ajunse de multeori la o stare umilitoare; durerea sărmanilor orfani de preoți, cari, în lipsa de mijloace materiale nu puteau primi o educație corespunzătoare; durerea bietilor preoți bătrâni și istoviți în munca Domnului, dornici de o odihnă bine meritată, dar pe care nu o puteau avea, îndurând mizerii; durerea atâtor suflete ne vinovate dornice după pânea vieții, pe care nu o puteau primi, ne fiind cine să li-o frângă. Preot tânăr nu li-se putea da, deoarece cucel bătrân și neputincios nu era ce să se facă. Excelența Voastră ca un seismograf sensibil ați înțeles aceasta durere dintru'n-ceptut, ați încercat să o alinați, o-ați alinat și ați binemeritat recunoștința preoțimei și familiilor lor, din întreagă provincia noastră mitropolitană.

Minunatele înfăptuiri pe toate terele, ne îndrituesc să ne formăm tot mai puternică convingerea, că Pronia cerească V'a hărăzit un loc ales între cei aleși, V'a hărăzit un glorios și falnic destin; și prin Excelența Voastră și nouă, și eparhiei, pe care așa de înțelepțește și glorios o conduceți.

Sărbătoarea Părintelui iubit este și sărbătoarea fiilor iubitori și recunoscători: și cu acest prilej Vă rugăm Excelență să primiți dragostea noastră, alipirea noastră neclintită, precum și hotărârea noastră fermă de a Vă urma în muncă neprecupețită depusă în slujba bisericii Domnului, a țării și a neamului, din care avem fericirea să facem parte,

Și, împărtășind pe deplin sentimentele de justă bucurie, mângâiere, fericire, cari cuprind astăzi inima mare a Excelenței Voastre, rugăm ferbinte pe Veșnicul Arhiereu Isus Hristos, să călăuzească și binecuvinteze toți pașii Excelenței Voastre; în toate momentele vieții să simțiți puternic brațul ocrotitor și sprijinul de mamă al Preacuratei Fecioare; darul Celui de sus să încălzească și lumineze tot restul

vieții Excelenței Voastre; viață, pe care Vi-o cerem dela Veșnicul Arhiereu, și Vi-o dorim, Excelență, cât mai lungă, cât mai rodnică, cât mai bogată, în îndestulare și mângâiere sufletească.

Intru mulți aui Eispunătorule sfinte!

Gr. Strâmbu.

* * *

Excelența Voastră,

Inalt Preasfințite Părinte!

Ori cât s'a zis, că nu omul stăpânește vremurile, ci vremurile îl stăpânesc pe om, totuși epocile de propășire sau de obidă, în viața unui popor, sunt însemnate cu numele bărbaților, cari, au stat la directiva destinului lui.

Vremea — ce-i drept — dospește ideile de propășire, dar punerea lor în practica vieții, o încredințează oamenilor aleși, tari în voință, curați în credință și gata de a-și pune jugul de fier al datoriei, cătră neam și lege.

Această datorie, este izvorul celor mai strălucite virtuți omenești, întocmai, precum lipsa ei ne dă metehnele cele mai urgite, ale istoriei, — viața trecutului, — și ale vieții noastre de azi, — istoria viitorului.

Astăzi se împlinesc 20 ani, de când în istorica catedrală din Blaj să săvârșea consacrarea întru Episcop a Excelenței Voastre.

Se da bisericii un apostol, se da neamului un soldat.

Astăzi se împlinesc 20 de ani de muncă neobosită, închinată bisericii și neamului.

Perspectiva a 20 ani ajunge, ca să se dea unghiul potrivit, sub care este a se privi viața unui om, care nu numai amăsurat înaltei poziții, ci și în urma calităților sale — cu cuvântul și fapta — s'a afirmat de ceea ce aștepta acest sărman popor dela Arhieriei săi.

Soldat la datorie, soldat de jertfă — pe front, — apostol neobosit, apostol de sacrificiu — acasă.

Ajuns Episcop la cea mai frumoasă vârstă, Excelența Voastră aducea bisericii toată energia și entuziasmul unei forțe de muncă și înaltă cultură Europeană, câștigată în Institutul Superior din Roma.

În vremuri de grea cumpănă istorică, de dezorientare generală și dezagregare sufletească, prezența Ex. V. în fruntea Diecezei de

Gherla, însemna câștig pentru biserică.

Însemna unirea tuturor sufletelor într'un singur front, frontul dragostei creștinești împotriva tuturor dușmanilor, cari căutau distrugerea bisericii lui Christos.

Însemna pregătirea sufletelor românești pentru marele act al unirii din 1918.

Act, pe care Excelența Voastră la adus la cunoștința poporului românesc, adunat la Alba-Iulia și la prezentat M. S. Regelui.

Pentru trezirea spiritelor și întărirea poporului în dragostea de lege și neam, a-ți luat cârja Episcopască și a-ți coborât în mijlocul turmei.

Și n'a fost sat și cătun, în vale s'au în vârful muntelui, pe care să nu-l fi cercetat.

Adevărat apostol al vremilor de azi, care, înțelegând chemarea vremilor, și-a ținut de cea mai sfântă datorie, vestirea Evangheliei lui Christos tuturor, prin cuvânt.

De aceia, credincioșii n'au gustat nici când bucurii mai sfinte, de cât atunci, când Arhiepiscopul lor se afla în mijlocul lor, împărțind tuturor binecuvântare și dragoste.

Excelența Voastră n'a ales între palat și colibă, peste tot a intrat și a cercetat mângâind și întărind sufletele.

Neînfricoșat luptător pentru drepturile neamului și ale bisericii românești.

Excelența Voastră rămâne apărătorul tuturor cauzelor mari ale bisericii.

Stăruitor în luptă, având răbdarea diplomatului și a politicianului, care bun cunosător al prezentului, întrevide viitorul.

Nu așteaptă cu cârja în mână, nici nu așteaptă, ca dușmanul să-i anunțe planurile, ci cu ochi ageri pătrunde în țesătura vremii, pe care o pune la contribuție din toate puterile.

Excelența Voastră ridică cuvânt autoritar, cuvântul bisericii, în contra comunismului, ce vrea să distrugă biserica și să destrame neamul.

Și n'au lipsit atacurile împotriva Arhiepiscopului, ce-i demasca, în fața întregului neam românesc.

Făcând față greutăților, ce se iveau în calea păstoririi, Excelența Voastră își întoarce privirile spre așezămintele culturale, spre instituțiile de creștere și învățământ.

Ați luptat energic pentru susținerea școlilor din Gherla.

Însă, cea mai mare grijă a Excelenței

Voastre, a fost aceia, a tineretului și a creșterii lui.

În prima epistolă pastorală din 16 Dec. 1917, Ex. V. făcea un apel călduros acelora, în a căror mâni se află viitorul neamului și cari sunt chemați la creșterea și formarea acelora, cari sunt chemați să fie și ei la rândul lor apostoli ai bisericii lui Christos și dascăli ai neamului.

Cea mai aleasă grijă din tot timpul păstoririi, Excelența Voastră a fost față de studenții în teologie.

Toate jertfele le-ați pus întru formarea viitorilor apostoli ai lui Christos.

Primul lucru a fost cumpărarea casei Seminarului Teologic cu 100.000 coroane dela familia Armenească, Temeșvari.

Până atunci să plătea pentru acea casă chirie, de cătră statul maghiar.

Mai târziu cumpărarea altor case ale Popenilor, cari, prin mutarea Episcopiei la Cluj, se preiau de către școala normală de fete.

La Cluj, în 1931, Seminarul se deschide în clădirile „Fundațiunii Pontificii” de lângă catedrala „Schimbarea la față”.

Clădirea nefiind corespunzătoare, gândul Excelenței Voastre este, ca să înalțe aci, în centrul Clujului, o clădire măreață, care să fie demnă de acei, pe care avea să-i crească — de apostolii lui Christos.

A fost lipsă de mari jertfe și de multe drumuri, făcute din partea Excelenței Voastre la București, pentru a putea scoate bani dela guvernul țării și a putea astfel înfăptui acest gând măreț.

Sub directa supraveghere a Excelenței Voastre, clădirea s'a terminat și astăzi este o mândrie a Clujului, alături de Universitate și Colegiul Aademic.

Dar mai este totodată și o mândrie a bisericii și rămâne, ca cea mai măreață operă, pe care Excelența Voastră ați putut-o da bisericii și neamului.

Ați ridicat curți mărețe Domnului și le-ați dat viață, ca viață să dea la rândul lor, acelora, în mijlocul cărora se vor răspândi, acei pe care aceste ziduri, îi vor adăposti.

Ați ridicat cetate mândră neamului, care de aci își va primi soldații de luptă și de jertfă, pentru păstrarea și mărirea patrimoniului național — În această clădire se cresc și se vor crește generații peste generații, cari

imbrățișând tradiția marilor înaintași, sunt chemați să ducă și să propage la țară în mijlocul sătenilor, lumină, cultură și conștiință națională.

Cuvinte, prin care Excelența Voastră a-ți arătat menirea acestei clădiri, cu ocazia vizitei D-lui Primministru, Gh. Tătăărăscu, în Iunie 1934, când această clădire era numai schelet.

Noi, generația de astăzi, pe care Domnul ne-a învrednicit să fim primii moștenitori al acestui falnic institut, ducem cu noi demnitatea și mândria, sfântenia și cultura, ce ne-au dat-o aceste mărețe ziduri.

Ducem cu noi toată dragostea și grija personală de care *ne-am bucurat tot timpul* din partea Excelenței Voastre.

Excelența Voastră! tudenții în teologie dela această Academie, astăzi jubilează: își înalță sufletele întru slăvirea alor 20 de ani de muncă închinată bisericii și neamului a Archireului lor.

Muncă, pentru care Excelența Voastre este un falnic stâlp al neamului și mare Episcop, după cum va numit D-l fost ministru Hațeganu.

În numele Societății „Alexi Șincai“, a cărei înalt Patron Excelența Voastră sunteți și a cărei aleasă grijă o purtați, aduc smeritul omagiu de recunoștință la picioarele Tronului Arhieresc, pentru tot, ceea ce Excelența Voastră a realizat pentru noi.

Întru mulți ani să Trăiți Stăpâne.

Gh. Muresan

Din Apostolatul I. P. S. Sale Iuliu Pelerinaj la Sfânta Mănăstire dela Strâmbu. Sfințirea bisericii din Săcel.

Mănăstirea „Strâmbu“, situată între codrii deși ai comunei cu acelaș nume, a adunat la sărbătoarea „Înălțării sfintei Cruc“ din anul acesta pesle zece mii de credincioși, la sfântă rugă către viața datoroarea „Cruce“, careia este închinată această sfântă mănăstire.

Glasul dulce al clopotului din turnul bisericuței de lemn, care din când în când invită la sfântă rugă pe creștinii pripășiți prin văile și colinele învecinate, de data aceasta a răsunat mai puternic. Glasul lui era un glas de alarmă, era strigătul primejdiei ce amenință „Crucea“, era invitarea creștinilor la luptă cu vrăjmașii cruții, așa de mulți în timpurile din urmă.

Procesiunile cari au început a curge, încă din preziua, pe toate cărările și potecile codrilor, prevesteau măreția în care se va desfășura luminatul praznic al crucii prevesteau strălucita și desăvârșita biruință a „Cruții“ cea mai puternică armă, împotriva diavolului.

Este întradevăr fericitor să vezi, cum astăzi, când dușmanii lui Hristos încearcă pe toate căile să ștergă din suflete semnul

mântuirii noastre, și întru ajungerea acestui scop criminal, nu se dau în lături dela cele mai mari vărsări de sânge, românul cuminte, românul care e născut creștin, și care, așa vrea să și moară, e gata să meargă zile întregi pe jos, pentru a se închina cu inima și sufletul „Sfintei și de viața tăcătoarei Crucii“. Te emoționează până la lacrimi, văzând evlavia și cucernicia, cu care bunii creștini se prostern în fața Crucii și nădejdea ce-și pun în această „nebiruită armă“.

I. P. S. Sa Episcopul Iuliu a văzut ce mare binefacere sunt pentru poporul românesc aceste locuri de recreație sufletească. A știut, că la un popor, care este gata să meargă cu săptămânile pe jos, îndurând foame și mizeriile drumului, pentru a se îmbrățișa în caldă rugă și închinăciune cu alți frați, fie sub scutul Sfintei Crucii, fie sub al „Preacuratei Maici“ nu are ce căuta comunismul sau bolșevismul fără de Dumnezeu.

O țară cu un astfel de popor, viitor de aur va avea. Din aceste motive I. P. S. Sa a fost totdeauna mare protector al Mănăstirilor, participând în fiecare an la praznicul-

fiecăreia : Bixad, Moisei. — trecute azi la Baia Mare — Nicula, Lupșa și Strâmbu. oficiind Sf. Liturgie arhierescă și rostind cuvântări cari impresonau până la lacrimi mulțimile dornice d. sublimete învățături.

La praznicul din anul acesta, I. P. S. Sa a fost întâmpinat de o mulțime de procesiuni, încă în capătul văii care te duce la mănăstire, circa trei klm. conducându-l mai departe cu cântece religioase.

În cadrele liturgiei arhieresti ascultată cu sfântă evlavie de marea mulțime de pelerini, I. P. S. Sa a hirotonit întru proef pe tânărul diacon Valentin Tămaș, a cuminecat peste 300 credincioși și a rostit o puternică cuvântare despre „Puterea sfintei Cruci” întărind credința și nădejdea în această puternică și nebiruită armă împotriva diavolului. Lacrimile de bucurie și recunoștință, ce izvorau abundent din ochii tuturor, au dovedit cu prisosință cât au fost de reținute învățăturile sublime, propovăduite cu atâta suflet și dragoste, de către iubitul și mult doritul lor Părinte sufletesc.

După liturgie, au urmat recepțiile pe oțimeii din tractul Lăpuș căruia aparține Mănăstirea și o masă de post, după care I. P. S. Sa însoțit de suita compusă din păr. canonic dr. Victor Bojor și prof. dr. E. Lemenyi și Silviu Popai cu sufletul copleșit de mângâieri fără nume, s'a reîntors la reședință.

Cum până acuma, Mănăstirea nu avea nici o casă, I. P. S. Sa cu suita, rămăneau totdeauna peste noapte în comuna Chiuești, la păr. At. Gîrgiu, iar dimineața trecea cu trăsura la Mănăstire, lucru destul de obositor și incomod. Pentru anul viitor, Mănăstirea va fi inezestrată cu casă, ce va putea găzdui pe I. P. S. Sa și preoțimea, care din preziua va sta la dispoziția pelerinilor, suplinindu-le lipsurile sufletești.

Un început a făcut și anul acesta pri-ceputul organizator păr. dr. Victor Bojor, încredințat cu aceasta din partea I. P. S. Sale. Experiența câștigată cu organizarea Mănăstirii dela Nicula, și altele, sunt o puternică garanță, că pelerinajele și la această Mănăstire vor lua o dezvoltare și avânt imbucurător.

Să ajute Dumnezeu!

*

Duminecă, în 10 Octomvrie a avut loc sfințirea pompoasei biserici din comuna Săcel jud. Turda. Actul sfințirii la săvârșit în mare sobor de preoți și în cadre de mare sărbătoare I. P. S. Sa Episcopul Iuliu la Clujului, care însoțit de păr. canonic I. Agărbiceanu, prof. dr. E. Lemenyi și Silviu Popa și clericii absolvenții I. Pop și E.

Dulău a sosit în comună încă de Sâmbătă d. m. pentru a săvârși partea primă a consacării.

Cu toată ploaia torențială care a căzut în după amiaza zilei de Sâmbătă făcând drumurile aproape impracticabile, neobositului arhieru, care cu mari storțări a biruit greutățile drumului, i-s'a făcut o primire, care a întrecut toate așteptările. Comuna Lita română a trimis întru întâmpinare un falnic banderiu de călăreți pentru a vesti înaltului oaspe bucuria cu care este așteptat. Au bineventat călduros în fața unei superbe porți de triumf și în fruntea a toată suflarea vrednicul primpretor dr. V. Roșu, harnicul și tânărul protopop Iosif Gherman în numele tractului protopopesc, Susana Popa în numele Reuniunii Mariane; iar tinerii elevi Silviu Oltean și Petronela Vlas cu poezie și flori în numele școlariilor.

În comuna Săcel, cu călăreți, 3 porți triumfale, car alegoric, ploaie de flori și însuflețire fără margini, au rostit adânc simțite cuvinte de bun sosit d. notar Ciachai în numele administrației, primarul Ioan Arion în numele comunei, la altă poartă vrednicul curator Gavrilă Vlad în numele Agrului și Nasfaria Aron în numele Reuniunii Mariane; iar la biserică tânărul preot Vasile Feneșan în numele credincioșilor.

La liturgia arhierescă de a 2 a zi au part cipat câteva mii credincioși veniți din jur.

În cadrele acestei liturgii I. P. S. Sa a consacrat biserica, a hirotonit întru diacon pe clericul abs. Oni-ie Morariu și a rostit o cuvântare despre „Puterea credinței adevărate”, ascultată și reținută de mulțime cu lacrimi de recunoștință și admirație, deși ploaia într'una, o ploaie măruntă de toamnă.

După liturgie au urmat la casa parohială recepțiile preoțimeii, administrației, școlii etc. I. P. S. Sa având pentru toți cuvinte de părintescă dragoste.

La banchetul de 60 tacâmuri organizat în școală s'an rostit magistrale toasturi I. P. S. Sa ridicând păharul pentru Părintele Creștinătății și Majestatea Sa Regele, d. prefect I. Modrișan, protopop Iosif Gherman, adv. dr. Andrei Nicula, inv. dir. Copil Chiatră, prof. Gregoriu Biji, inv. Titu Zlată și păr. local Vasile Feneșan, în sănătatea I. P. S. Sale Episcopului Iuliu, care vreme de 20 ani a săvârșit cea mai măreață opera de Apostolat.

Cuvântul de încheiere al I. P. S. Sale a fost cu adevărat un cuvânt al dragostei și recunoștinței părintești pentru toți aceia, cari au contribuit la ridicarea mărețului

lăcaș de închinăciune, care ar face cinste și unei capitale de județ. I. P. S. Sa relevă în special meritele deosebite și hărnicia neîntrecută a tânărului preot local Vasile Feneșan, pe care-l constituie drept recunoștință pentru zelul depus în păstorație, de paroh. Elogiază apoi pe credincioșii puțini la număr și foarte săraci, dar mari la suflet. Jertfa lor este asemenea filerului din Evanghelie care cu acest prilej 'de bucurie, în chip deosebit și-a validat autoritatea și puterea. Din acest motiv, aveți toată dragostea și admirația acelorora, cari vor cunoaște nobila voastră jertfă și veți avea răsplata supremă dela Acela, care nu lasă nimic de răsplătit — a spus I. P. S. Sa, care se depărtează apoi în uralele puternice ale celor prezenți și cu sufletul copleșit de cele mai alese și neprețuite mângăieri.

(si. p.)

Diverse.

Familia monahală dela mănăstirea Nicula.

Din informațiile, ce deținem, și acestea din izvor autentic, mica familie monahală dela mănăstirea Nicula, a continuat să activeze în ogorul Domnului cât numai s'a putut mai intens între împrejurările date. În cursul anului trecut (1937), la aeest sf. lăcaș de închinare, s'au celebrat 550 sf. liturghii, și s'au ținut 87 predici. Au fost 1746 cuminecări de ale internilor și 13.754 de ale externilor. Au ținut 9 misiuni sfinte, (dintre cari 8 pe teritoriul eparhiei de Cluj-Gherla) și o vizită misionară cu 85 de predici și 2450 cuminecări; 2 serii de exerciții spirituale pentru preoți de mir cu 28 meditații și 38 cuminecări; 2 serii de exerciții spirituale pentru familiile monahale cu 60 meditații și 10 cuminecări; 1 serie de exerciții spirituale pentru o școală normală de fete (pe teritoriul eparhiei de Cluj-Gherla) cu 10 meditații și 120 cuminecări. Total: 270 predici și 18.219 cuminecări. Să nu se uite, că la acest lăcaș avem încă tot numai 2 părinți pelângă cei 4 frați

și 2 aspiranți. Fiind unul nevoit să steie totdeauna acasă pentru îndestularea nevoilor sufletești ale celor dela mănăstire și a celor, ce cercetează acest sfânt lăcaș, numai un singur părinte poate desvolta activitate extra mănăstirească. Facă Domnul, ca aceasta rodnică activitate să se resimtă tot mai mult în ogorul Domnului.

Aviz.

Se aduce la cunoștința veneraților Frați, că prin cumpărarea tipografiei „Todoran“ din Gherla, Eparhia noastră a ajuns stăpână pe o tipografie, provăzută cu un bogat depozit de litere din toate caracterele și cu cele mai moderne mașinării, fiind astfel noua:

„TIPOGRAFIE DIECEZANĂ“

în plăcută situație, de a putea executa urgent și cu promptitudine orice lucrare de artă grafică: imprimare de cărți, reviste, tipărituri, afișe, anunțuri de logodnă și cununie, bilete de vizită, necroloage etc.

Tipografia mai dispune și de o „Compactorie“ provăzută și ea cu toate mașinăriile necesare, executând dela cele mai simple, până la cele mai luxoase lucrări de compactorie, pe lângă cele mai convenabile prețuri.

Venerații Frați, sunt rugați stăruitor, a sprijini aceste instituții diecezene prin prețioasele lor comande, cari sunt a se adresa la „Librăria Diecezană“ din Str. Dima 1 — carea încă este sub reorganizare pe baze moderne — ori în localul Tipografiei, Reg. Maria 10, precum și prin recomandarea lor, în cercul credincioșilor și cunoscuților.

O cerem aceasta cu atât mai vărtos, că considerăm de o datorie a conștiinței, sprijinirea instituțiilor proprii.

Direcțiunea.